

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

De Vrije School (16TV00)

Waalsdorperweg 12
2597 JB 's-gravenhage

2024

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Fysieke ruimten
 - 3.5 Protocollen
 - 3.6 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
 - 4.3
 - 4.4
- 5 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	november 2023
Naam van onze school	De Vrije School
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Vrijescholen ZW Nederland
Naam samenwerkingsverband	SWV Zuid Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	HAVO HAVO / VWO MAVO MAVO / HAVO VMBO TL VMBO TL / HAVO VWO VWO - Atheneum
Onderwijsniveaus bovenbouw	HAVO HAVO / VWO Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) MAVO MAVO / HAVO VMBO TL VMBO TL / HAVO VWO VWO - Atheneum
Leerjaren	Onderbouw Bovenbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Vrije school

Toelichting op onderwijsconcept

Het vrijeschoolonderwijs is geworteld in de antroposofie. De inzichten die de Oostenrijkse filosoof en natuurkundige Rudolf Steiner meer dan 100 jaar geleden deelde met de vele mensen die bijdroegen aan de eerste vrijeschool in Stuttgart. Belangrijk daarbij was ook de heer Emile Molt - directeur van de Waldorf-Astoria sigarettenfabriek - die behoorlijk onderwijs wenste voor de kinderen van zijn werknemers. De eerste 'vrijeschool', die in 1919 in Stuttgart is gestart, droeg dan ook de naam 'Freie Waldorfschule'.

De onderliggende mens- en wereldbeelden wortelen dus in die tijd, vlak na de Eerste Wereldoorlog. In de pedagogie lag de hoop dat de jongere mensen, op konden groeien tot mensen die in staat waren tot het vormen van een zelfstandig oordeel. En dat zij op konden groeien tot bewust en verantwoordelijk handelende volwassenen. Volwassen mensen die met respect voor zichzelf, de ander en de wereld de eigen ontwikkeling ter hand kunnen en willen nemen. In verantwoordelijkheid en in vrijheid.

Het onderwijs zou niet alleen moeten worden ingegeven door economische en politieke motieven. Het mag er niet uitsluitend om gaan om jongeren klaar te stomen om in het economisch leven te passen en de politieke ideeën van de bestaande machthebbers te reproduceren. Daarom moet het onderwijs 'vrij' zijn: niet gedicteerd vanuit economische en politieke belangen. Het 'vrije' in vrijeschoolonderwijs verwijst dus naar de behoefte onderwijs zonder al te grote beïnvloeding van uit de overheid en het bedrijfsleven vorm te geven. Zodat de mens zich in en tot vrijheid kan ontwikkelen.

Antroposofie is geen geloof, geen religie waarin vaststaande waarheden worden gereproduceerd. Het vrijeschoolonderwijs heeft zich dan ook in de loop van de eeuw verder ontwikkeld en aangepast aan tijd en omgeving. Goede kwalificatie is ook van belang en goede examenresultaten dus ook. Kennis en vaardigheden in de hedendaagse digitale wereld zijn ook integraal onderdeel van het vrijeschoolonderwijs.

Binnen de vrijeschool wordt de mens beschouwd als een 'drieledig wezen', bestaande uit lichaam, ziel en geest. Een fysiek lichaam dat gebonden is aan de natuur en de natuurwetten. Een bewustzijn dat verbonden is aan de lichamelijkeheid, maar geen fysiek domein lijkt te hebben. En een geest als het vermogen de wereld buiten tijd en ruimte voor te kunnen stellen.

De mens is gebonden aan de natuur en haar wetmatigheden, maar is hierdoor niet volledig gedetermineerd. Niet alles wat we doen is 'natuurnoodzakelijk'. In de vrijeschool en de antroposofie hechten we sterk aan de mogelijkheid van de vrijheid. Het vrijheidsgebied is wellicht klein en de vrijheid moet ook bevochten worden door de ontwikkeling van bewustzijn in het eigen denken, voelen en willen. Maar er is dus vrijheid en daardoor ook verantwoordelijkheid. Voor je eigen ontwikkeling en voor je handelen dat altijd gevolgen heeft voor anderen en voor de wereld. In elke mens is een bron van iets nieuws aanwezig. Iets dat niet uit de erfelijkheid en de evolutie voortvloeit. Op de vrijeschool willen we ruimte bieden om deze vermogens en krachten tot ontwikkeling te laten komen. Daarom worden veel vakken gegeven waar andere dan cognitieve kwaliteiten aangesproken worden. Daarom is er veel ruimte in het onderwijs voor verwondering en voor het stellen van vragen. Onderwijs is niet vertellen hoe de wereld in elkaar zit en de antwoorden die anderen hebben gevonden reproduceren. Onderwijs is een vuur ontsteken en geen vat vullen. De vrijeschool heeft als uitgangspunt: onderwijzen is ook opvoeden. Onderwijs gaat verder dan alleen goed leren lezen of rekenen. Onderwijs staat ook in dienst van de persoonlijkheidsvorming,

zowel individueel als in relatie tot de sociale gemeenschap. De vrijeschool wil in het leven van een kind van betekenis zijn.

Vrijeschoolonderwijs vraagt om situaties waarin leraren en leerlingen het beste dat ze in huis hebben laten zien, zich door elkaar laten uitdagen en elkaar inspireren. Zodat kinderen uitgroeien tot mensen die zelf betekenis en richting aan hun leven geven. Die hun eigen plek weten te vinden in de huidige, snel veranderende samenleving.

De vrijescholen nemen de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen en medewerkers als richtsnoer. Het doel is dat elke leerling zich persoonlijk gekend en gezien voelt, en dat elk lid van het schoolteam zich vrij voelt om naar eigen voortschrijdend inzicht en ervaring invulling te geven aan de tien landelijke uitgangspunten over de identiteit van het onderwijs. Opgesteld door de landelijke Vereniging voor vrijescholen.

Onderwijs is meer dan kwalificatie, meer dan alleen leren en klaarstomen voor samenleving. Leerlingen zijn uiteindelijk in staat tot zelfstandig oordelen en bewust handelen. Ze hebben het vermogen en de moed om in vrijheid de eigen ontwikkeling verder ter hand te nemen. Hebben respect voor en nemen verantwoordelijkheid voor zichzelf, de ander en de wereld.

Over De Vrije School Den Haag

De Vrije School Den Haag werd in 1923 gesticht. Het was de eerste vrijeschool buiten Duitsland. De school groeide snel, zodat in 1929 het huidige gebouw aan de Waalsdorperweg kon worden gebouwd. Hierbinnen krijgen momenteel ongeveer 670 leerlingen dagelijks les. Onze leerlingen komen uit de stad en omstreken en van zowel vrije basisscholen als van reguliere (basis)scholen. De Vrije School Den Haag staat open voor mensen van alle achtergronden en gezindten. Iedereen, ongeacht levensovertuiging of religie, is welkom op De Vrije School Den Haag. De school kan leerlingen aannemen met een basisschooladvies: vwo, havo en mavo (vmbo-t).

Vrijeschoolonderwijs is door de overheid erkend onderwijs. Ons onderwijs voldoet aan de eisen die de overheid aan goed onderwijs stelt.

Onze visie op passend onderwijs

De scholen binnen het SWV Zuid Holland West hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van de scholen. Deze afspraken moeten ertoe leiden dat er voor elke leerling een passende school is, die de noodzakelijke ondersteuning kan bieden.

Bij die ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis-, extra- en diepteondersteuning. Op de Vrije School ziet dit er als volgt uit:

- Ondersteuningsniveau 0. Mentoraat en onderwijs: standaard aanbod aan iedere leerling
- Ondersteuningsniveau 1. Basisondersteuning: interne ondersteuning die binnen de school wordt aangeboden, veelal in groepsverband.
- Ondersteuningsniveau 2. Breedteondersteuning: interne en externe ondersteuning die zowel binnen als buiten de school kan worden aangeboden.
- Ondersteuningsniveau 3. Diepteondersteuning: externe ondersteuning dat alleen buiten onze school wordt aangeboden, maar waarnaar de school kan verwijzen.

De coördinatie op het volledige terrein van passend onderwijs ligt bij de coördinator passend onderwijs

Mentoraat en Onderwijs

Een belangrijk deel van ons onderwijsaanbod bestaat uit een goed en eenduidig mentoraat, waarbij de driehoek 'mentor, leerling en ouders' centraal staat. De mentor is vanuit de school het eerste aanspreekpunt.

De basisondersteuning

Een belangrijk onderdeel van de basisondersteuning bestaat, net als bij ondersteuningsniveau 0, uit een goed en eenduidig mentoraat, waarbij de driehoek 'mentor, leerling en ouders' centraal staat. De mentor is vanuit de school het eerste aanspreekpunt. Hij/zij is degene die de leerling het meeste ziet en degene die samen met de leerling, en diens ouders (16-), beoordeelt welke vormen van ondersteuning het meest passend zijn voor de leerling die extra ondersteuning behoeft. De mentor kan hiervoor advies inwinnen bij de teamleider en/of coördinator passend onderwijs.

De mentor kan de leerling daarnaast, wanneer nodig, intern aanmelden voor een stukje extra ondersteuning door de leerling aan te melden voor de basisondersteuning (ondersteuningsniveau 1). De mentor zet deze ondersteuningsvorm zelf in i.o.m. de persoon die de basisondersteuning aanbiedt.

Onderdelen van de basisondersteuning zijn:

- training schoolstress de baas (=faalangstreductie)
- Help examenstress (=hulp bij het voorbereiden op het examen) Let op: dit is geen vakinhoudelijke ondersteuning.
- sociale vaardigheidstraining (SoVa)
- remedial teaching
- dyslexie coördinatie
- dyscalculie coördinatie
- anti-pestprotocol
- leerlingbemiddeling
- leerlingbegeleiding
- inzet time-outkaart
- inzet roosteraanpassing/ aanpassingonderwijstijd (i.c.m. een ontwikkelingsperspectiefplan
- onderzoek vanuit de schoolarts
- studiebegeleiding
- huiswerkbegeleiding
- schoolmaatschappelijk werk
- begeleiding bij hoogbegaafdheid
- begeleiding bij AD(H)D
- inzet vertrouwenspersoon
- inzet gedragskaart

De Breedteondersteuning

Wanneer de basisondersteuning een ontoereikend effect heeft voor de leerling om mee te kunnen komen binnen het onderwijs, en de leerling in diens leerproces nog steeds wordt belemmerd, of wanneer er sprake is van vermoedelijke en/of feitelijk onveiligheid (emotioneel en/of fysiek) van de leerling en/of diens directe omgeving op school, kan de mentor in overleg met de teamleider de leerling aanmelden bij de coördinator passend onderwijs voor de inzet van breedteondersteuning.

De breedteondersteuning bestaat uit een intern inzetbaar gedeelte (zie ook ondersteuningsaanbod bij ondersteuningsniveau 1) en een extern inzetbaar gedeelte:

De inzet van breedteondersteuning extern bestaat uit:

- begeleiding/ondersteuning vanuit externe partijen binnen en buiten de school
- begeleiding/ondersteuning door de gezinscoach (VO)jeugdteam, CJG.
- begeleiding/ondersteuning door de schoolarts/schoolverpleegkundige, CJG
- begeleiding/ondersteuning door de leerplichtambtenaar

De Diepteondersteuning

Wanneer ook de inzet van de breedteondersteuning ontoereikend blijkt om een leerling te ondersteunen in het onderwijsproces, en bij het behalen van een diploma, is mogelijk diepteondersteuning nodig. Hieronder vallen o.a.:

- tijdelijke onderwijsvoorzieningen waarbij vaak de zorg centraal staat
- het voortgezet speciaal onderwijs (VSO)
- onderwijs vanuit de geestelijke gezondheidszorg (GGZ)

Deze vormen van intensieve ondersteuning worden op de Vrije School Den Haag niet geboden. Indien diepte ondersteuning nodig is kan de coördinator passend onderwijs, in samenspraak met betrokken partijen, hiernaar verwijzen. Leerlingen die hiervoor in aanmerking komen worden altijd besproken in het jeugdhulp en school overleg (JES). Ouders van de leerling dienen toestemming te verlenen voor de bespreking van een leerling in het JES. Dit omdat externe partijen, zoals de schoolarts, de leerplichtambtenaar en de schoolondersteuner vanuit het samenwerkingsverband, bij deze overleggen aansluiten.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Sterke punten in onze ondersteuning

- Passend Onderwijs aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte
- Vanuit de docenten is zicht op de individuele leerling
- Binnen de school is een sociaal betrokken docententeam actief die werken vanuit passie en een gedeelde visie
- Docenten werken vanuit het antroposofische gedachtengoed
- Periode onderwijs stelt de docenten in staat hun eigen methode te ontwikkelen en met de leerlingen meer de verdieping op te zoeken op specifieke vakgebieden

Grenzen aan onze ondersteuning

Cognitieve ontwikkeling:

- Leerlingen met een ernstig disharmonisch intelligentieprofiel
- Leerlingen met een ernstige verstandelijke beperking
- Leerlingen met ernstige geheugenproblemen
- Leren Leerlingen met ernstige leerachterstanden
- Leerlingen met leerachterstanden doordat ze nieuw in Nederland zijn (ISK-leerlingen)

Gedrag

- Leerlingen die die geen grenzen kennen
- Leerlingen die geen autoriteit erkennen
- Leerlingen die de veiligheid aantasten
- Leerlingen die zeer ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces vertonen
- Leerlingen die zeer ernstige spijsbelproblematiek hebben, weigeren om naar school te gaan
- Leerlingen met een combinatie van leer – en gedragsproblemen

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

- Leerlingen die geen contact kunnen leggen
- Leerlingen die ernstig autistisch zijn
- Leerlingen die zich ernstig agressief gedraagt t.o.v. docenten en/of medeleerlingen
- Leerlingen die seksueel overschrijdend gedrag vertonen
- Leerlingen die niet kunnen functioneren binnen groter groepsverband
- Leerlingen met een ernstige verslavingsproblematiek

Lichamelijke situatie:

- Leerlingen die doof zijn
- Leerlingen die blind zijn
- Leerlingen die niet in staat zijn tot eigen lichamelijke verzorging
- Leerlingen die volledig rolstoelafhankelijk zijn

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Onze school heeft de ambitie om zich te ontwikkelen naar inclusiever onderwijs.

Het doel is dat meer ondersteuning wordt aangeboden aan leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte vanuit de basisondersteuning.

Hierdoor hoeft de school uiteindelijk een minder groot beroep te doen op externe professionals vanuit de breedte ondersteuning.

Dit heeft een aantal voordelen:

- de ondersteuning is dichtbij en snel inzetbaar,
- de ondersteuning kan hierdoor ook preventief ingezet worden,
- de ondersteuners zijn bekend met de onderwijsvorm en visie van het Vrije School onderwijs en de Vrije School pedagogiek,
- de ondersteuners zijn bekend met de populatie, dynamiek en organisatie van de school, waardoor zij nauwer aan kunnen sluiten op de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het onderwijs.

Daarnaast heeft de school zich tot doel gesteld op een aantal specifieke gebieden meer te willen specialiseren, zoals:

- passend onderwijs bieden aan leerlingen met een (lichte) vorm van autisme
- passend onderwijs bieden aan leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn
- passend onderwijs bieden aan leerlingen met een concentratieproblematiek (ADD/ADHD)

Het doel hiervan is om ook deze leerlingen binnen regulier onderwijs voldoende te kunnen bedienen.

Om deze doelen te kunnen bereiken heeft de school intern mensen aangesteld op specifieke aandachtsgebieden, zoals:

- de remedial teacher op het gebied van leren en didactiek,
- de hoogbegaafdheidscoördinator op het gebied van hoogbegaafdheid en anders denken
- de AD(H)D coördinator op het gebied van concentratieproblemen en het volgen van onderwijs
- (M.b.t. ASS ontwikkelen wij op dit moment expertise om uiteindelijk ook in te kunnen spelen op de ondersteuningsbehoefte van leerlingen bekend met een lichte vorm van ASS.)

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialismen

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aandacht functionaris huiselijk geweld			
Aandacht functionaris radicalisering			
Adviseur passend onderwijs			
Decaan / loopbaanbegeleider			
Docent-coach leerlingen met (kenmerken van) hoogbegaafdheid			
Docent-coach passend onderwijs			
Docent-coach structuur vergrootte bewegingsbehoefte			
Docent-coach voor leerlingen met LZ/LG-problematiek			
Expert op het gebied van LZ/LG			
Expert op het gebied van minder- en laagbegaafdheid			
Expert op het gebied van psychische- en gedragsproblematiek			
Gedragspecialist			
Leerlingbegeleider			
NT2-docent			

Ondersteuningscoördinator			
Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			
Trainer faalangstreductie			
Trainer sociale vaardigheden			
Vertrouwenspersoon			
Verzuimcoördinator			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Dyslexie coördinator			
Dyscalculie coördinator			

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
Begeleiding in kleine groepjes			
Bovenschoolse voorziening (OPDC / rebound)			
Huiswerkbegeleiding			
Huiswerkklas			
Versterkt mentoraat			
Zomerschool/ Lenteschool			

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod (ernstige) rekenproblematiek			
Aanbod extra uitdaging			
Aanbod lees- en spellingzwakte en dyslexie			
Aanbod studievaardigheden, plannen/organiseren of leren leren			
Aanbod versterken sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn			
Aanbod versterken sociale vaardigheden en de weerbaarheid			
Preventief signaleren op leerontwikkeling			
Preventief signaleren op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag			
Vakgerichte ondersteuning			
Vakspecifieke examentraining			

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Ontspanningsruimte

Ruimte voor één op één begeleiding

Ruimte met individuele werkplekken

Behandelingsruimte

Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA

Ruimte voor een time-out

Prikkelarme werkplek of stilteruimte

Anders, namelijk ...

Praktijklokalen/-voorzieningen keuken

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

3.6 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	86 %	14 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld

Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ver ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ver ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De ondersteuningsroute op de Vrije School ziet dit er als volgt uit:

- Ondersteuningsniveau 0. Mentoraat en onderwijs: standaard aanbod aan iedere leerling
- Ondersteuningsniveau 1. Basisondersteuning: interne ondersteuning die binnen de school wordt aangeboden, veelal in groepsverband.
- Ondersteuningsniveau 2. Breedteondersteuning: interne en externe ondersteuning die zowel binnen als buiten de school kan worden aangeboden.
- Ondersteuningsniveau 3. Diepte ondersteuning: externe ondersteuning dat alleen buiten onze school wordt aangeboden, maar waarnaar de school kan verwijzen.

De coördinatie op het volledige terrein van passend onderwijs ligt bij de coördinator passend onderwijs

Routeboek verzuim en thuiszitters:

Binnen de school hanteren wij het routeboek verzuim en thuiszitters m.b.t. verzuim en preventie van verzuim. Leerlingen die uitvallen van onderwijs, of dreigen uit te vallen van onderwijs, worden besproken in het JES overleg (Jeugdhulp en School). Bij dit overleg zijn o.a. externe partijen aanwezig zoals de leerplichtambtenaar, de schoolverpleegkundige en de schoolondersteuner vanuit het samenwerkingsverband. Vanuit het JES kunnen ondersteuningsbesluiten worden genomen die erop gericht zijn de leerlingen binnen onderwijs te houden of die erop gericht zijn de juiste ondersteuning voor een leerling zo snel mogelijk te realiseren.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Ondersteuningscoördinator
- Schoolmaatschappelijk werker
- Jeugdhulpprofessional
- Directie, team- of afdelingsleider
- Deskundige van het samenwerkingsverband
- Leraar / mentor

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 8 keer per jaar bij elkaar.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Regulier basisonderwijs (bao)

Regulier voortgezet onderwijs (vo)

Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner

Adviseur passend onderwijs / consulent van het SWV

Centrum Jeugd en gezin (CJG)

Jeugdgezondheidszorg (JGZ incl. schoolarts)

Leerplichtambtenaar

Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

5. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.